

Mas les Generes

Talamanca

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Mas Les Generes, 08279 Talamanca
Emplaçament Pista forestal Navarcles-Viladordis. Seguim el Llobregat fins trobar un pont. Creuem i seguim 100m

Coordenades:

Latitud: 41.73531
Longitud: 1.8875
UTM Est (X): 407484
UTM Nord (Y): 4620987

Classificació

Número de fitxa 08277-47
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XIII-XX
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Reformat completament
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 002A00015

Fitxes associades:

[Tina la Solitària](#)

[Tina la Transformada](#)

[Tina del Solei de les Generes](#)

[Tina del camí de les Generes I](#)

[Tina del camí de les Generes II](#)

[Tina del Pla de les Generes](#)

Autoria de la fitxa Quim Serdà Manau
Data de registre de la fitxa: dl., 15/10/2007 - 02:00

Descripció

Es tracta d'un antic mas reformat gairebé al complet l'any 2002. Trobem un cos central que fa de residència, i alguns cossos independents construïts a mitjans segle passat, com dos coberts i una petita granja. Té una planta rectangular amb coberta a dues vessants i el carener paral·lel a la façana principal, que mira a migdia. El parament és a base de pedruscall amb carreus de pedra ben escairats a les cantonades, i amb els clàssics emmarcaments a les obertures -llinda i brancals- i escopidors a les finestres. El cos principal presenta planta baixa, primer pis i golfes -just al mig de la coberta- segons la distribució original, si bé de l'obra antiga sols es conserven parcialment dos murs -un a ponent i l'altre a nord. La resta de la casa és d'obra nova, tot i que s'ha intentat seguir la tipologia primària. Els interiors també han estat completament transformats adaptant-los a les necessitats actuals. A la façana principal hi destaca un portal amb arc de mig punt adovellat de nova factura, en que hi ha gravat a la dovella central ANY MMIII. A l'alçada del primer pis hi trobem força finestres per tots els costats de la casa. Algunes de les antigues llindes han estat recol·locades en altres emplaçaments, adoptant una funció ornamental, doncs alguna té la data gravada, com 1742 o 1766. Aquests elements, junt amb els cossos que s'haurien anat adossant amb els anys al cos original, exemplifiquen les diferents remodelacions i ampliacions que hauria tingut el mas. Cal tenir en compte que al segle XVIII el conreu de la vinya té un creixement molt important. Aquesta abundància econòmica es plasma en la majoria de masos amb grans ampliacions arquitectòniques, adquirint l'aspecte i fisonomia actual. Els espais més antics de la casa els trobem al soterrani. Es conserven els corrals -parcialment remodelats- amb volta de canó de pedra i una entrada d'aire amb finestra tipus espitllera, a més d'una llarga menjadora. També es conserva el celler, sembla que amb volta de pedra i amb quatre tines interiors, cosa que no s'ha pogut contrastar. A l'exterior, al llevant de la casa, hi ha les restes d'una antiga tina, molt malmesa i amagada entre els arbusts.

Observacions:

L'actual propietari del mas, Francesc Belmonte, està duent a terme una recerca històrica sobre al mas, junt amb l'historiador navarrès Francesc Serra. És previst enllestir el treball a finals d'aquest any 2007.

Història

Durant la repoblació al segle XI, alguns colons s'agruparen a la sagrera, però la majoria es dispersà en masies petites i aïllades organitzant l'explotació del territori. A l'edat moderna, i superada ja la pesta negra, les millores tècniques transformaren els petits masos medievals en grans unitats econòmiques: al primer pis, l'àrea productiva; al segon, la residència; i al tercer el rebost. Aquesta organització s'estendrà fins ben entrat el segle XX, quan la necessitat de continues inversions, els baixos preus dels productes del camp i l'imparable desenvolupament industrial conduirà al progressiu abandonament de les terres i en alguns casos, també de les pagesies. Les notícies històriques que trobem són les següents: 1254 - En un dels pergamins de Sant Benet de Bages, de l'arxiu de Montserrat, trobem un rebut d'un import de 1300L que justifica la venda dels masos Generes i l'Espluga a favor del monestir de Sant Benet. 1255 - Un altre pergami, que també figura en aquest arxiu, és la documentació de la compra dels masos Generes i Espluga feta per l'abat i els monjos de Sant Benet de Bages. 1259 - Un tercer document del mateix arxiu acredita la compra dels

esmentats masos a favor del monestir. 1311 - L'abat i els seus monjos de Sant Benet de Bages venen un tros de terra de la propietat del mas Generes, situada en el terme de Talamanca. (Arxiu de Montserrat - Pergamí num. 2224 de Sant Benet de Bages). 1327 - Segons ens aclareix un pergamí d'aquest any, el mas Solà Calderen i el mas Generes eren una mateixa casa i era de propietat directa de Sant Benet. 1553 - En el fogatge d'aquest any figura Joan Jeneres com a cap de la casa i habitant del mas Generes. 1609 - En el capbreu de Joan Serra hi ha la declaració de les propietats. Amb aquest capbreu es pretén, sobretot, que tots els propietaris del terme declarin al senyor del terme les seves propietats, els seus límits, el perquè i des de quan les posseeixen, i què en paguen, amb una finalitat fiscal. Hi consten Salvador Mas i Joan Polar com a pagesos i tutors dels hereus de Joan Generes. En la seva propietat hi consten el mas de l'Espluga, el mas Calderó i el mas Canuval com a afegits al mas Generes. 1775 - En el cadastre corresponent a aquest any, Valentin Generes figura com a propietari. 1862 - En el llibre núm. 19 de "Traslación de Dominio", de l'Arxiu Històric Comarcal de Manresa, llegim que el mas Generes pertany a la partida de les Buxalles. 1862 - En unes 'Cartas dotales' en que Antònia Font constitueix el dot a Fructuós Marató, el seu futur espòs, també trobem esmentada: 'una tierra de cabida tres cuarteras de sembradura de trigo de pertinencias del manso Generes, del termino de Talamanca. Paga la cuarta parte de los frutos y linda a oriente, mediodia y poniente con tierras del manso Generes y a cierzco con el aparcerero Valentin Casas de Navarcles'. BALLBÈ (1997:57) Sembla que la finca va pertànyer a la família Generes fins a començaments del segle XX. Per falta de descendència, el mas passaria a familiars més llunyans, perdent-se així el cognom. L'actual propietari, compra la propietat a finals dels anys noranta, trobant el mas en força mal estat, fet per el que decideix reconstruir-lo. Fins a l'abandonament de les feines al camp a principis de segle XX, la casa ha fet sempre les funcions de pagesia, amb la vinya i els cereals com a principals conreus. La gran extensió de terres que explotava feia necessari un gran nombre d'homes al camp, la majoria d'ells de la localitat veïna de Navarcles. Les tines enmig de les vinyes i les barraques així ho indiquen.

Bibliografia

BALLBÈ, Miquel (1997). Les cases de pagès de Talamanca. Ajuntament de Talamanca, Moià

